

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (63) GUERRA CIVIL (4) MONEDA DE NECESSITAT (2) TÈXTIL (3)

Tractarem avui de l'empresa tèxtil **Fill de Josep Marcet i Poal** una de les que van emetre moneda fraccionària als inicis de la guerra, cosa que ens servirà de passada per fer-ne un resum de la seva història, ben justificat en aquest cas per una doble raó; per no haver-se publicat res d'aquesta empresa familiar i per les característiques peculiars dels seus successius propietaris: fondes conviccions religioses, vinculacions al tradicionalisme i forta preocupació social-paternalista, que s'ha dit els arribà a comportar problemes amb els altres industrials del ram que no compartien la seva manera d'actuar. Per exemple es deia que l'empresa cobria els períodes de baixa temporada fabricant i estucant teixits estàndard amb l'única finalitat de garantir la continuïtat del treball i per tant del salari dels seus treballadors.

Aquesta indústria dedicada a la fabricació de drap ("panyos") fou fundada

Anunci de Marcet Poal en una guia de 1925

el setembre de 1874 per Miquel Marcet i Coll, aleshores teòric de la important fàbrica de Miquel Poal i que el 1863 s'havia casat amb la seva filla Vicenta Poal i Jofresa, un germà de la qual va ser diputat provincial pel districte de Terrassa. Miquel Marcet instal·là la fàbrica al "Vapor de la Companya" propietat de Narcís Galí, construït el 1833 i que fou el segon d'Espanya, poc després del vapor dels Bonaplata de Barcelona. La indústria que girava a nom de **Miquel Marcet** compartia l'espai i l'energia del vapor amb altres indústries de teixits com Cortés i Colomer, Alavedra i Cia., i la de gèneres de punt de Bosch Martí i Palet. Miquel Marcet formà part com a comptador de la primera directiva de l'Institut Industrial, fundat l'octubre de 1873.

El novembre de 1897 mor Miquel Marcet i l'empresa es nomenarà aleshores **Fill de Miquel Marcet**, el titular de la qual serà Josep Marcet i Poal que s'encarregarà de la part mercantil, ajudat pel seu germà Miquel que ho farà de la part industrial. Un altre germà seu va ser el cèlebre Abat de Montserrat, Antoni Ma Marcet. Josep Marcet és també un personatge que mereix dedicar-li atenció. El 1950 presideix la "Joventut Catòlica", societat antecessora del "Centre Social", el 1907 presideix "El Seguro Tarrasense". El 1911 és candidat a regidor pel partit carlí. Preocupat pel seu personal crea una Cooperativa Obrera de consum. El discurs dedicat a Lleó XIII i la qüestió social que llegí a la solemne vetllada literària-musical del 3 de juny de 1903 fou publicat per la impremta Morral i Cadevall, opuscle inèdit que posseeix el que signa. També havia col·laborat en la "Revista Social" portaveu d'Acció Social Popular.

Josep Marcet i Poal mor el 19 d'abril de 1916 i el substitueix la viuda Josepa Cabassa i Carrera. L'empresa es titularà **Viuda de Josep Marcet i Poal**. El germà del traspassat Miquel Marcet i Poal sortirà el 1920 de l'empresa i adquirirà la fàbrica de gènere de punt i toquilla "Sensada Ramoneda i Cia" que posarà al seu nom i més tard traslladarà a Vila-real. Militant carlista, serà assassinat a l'igual que tres dels seus fills el juliol de 1936. Altres fills però continuaran l'empresa a la postguerra en aquella població amb el nom de **Fills de Miquel Marcet Poal S.L.**

Vals emesos per Fills de Josep Marcet i Poal, empresa col·lectivitzada (1937)

El 1933 mor Josepa Cabassa i la indústria de draperia pren el nom de **Fill de Josep Marcet i Poal**, el titular de la qual es Miquel Marcet i Cabassa ajudat pels seus germans Frederic i Josep. Amb la guerra civil l'empresa es col·lectivitzada i edita els vals que ressenyem al final. A la postguerra, l'empresa en un acte públic de desgreuge al

Sagrat Cor de Jesús, l'u de juliol de 1939 restableix solemnement la seva imatge -que encara podem veure a la façana de la Rasa- amb la presència de l'abat de Montserrat i les autoritats de l'època. El gener de 1949 l'empresa que compta amb uns 170 obrers es desdobra per desavinences dels germans. D'una banda en Miquel Marcet i el seu germà Josep Ma fundaran "**Paños Marcet S.A.**" al

mateix lloc on ja radicava "Fill de Josep Marcet Poal". D'altra banda el Frederic amb els seus fills Frederic, Antoni i Carles Marcet Ballbé fundarà una altra empresa al seu nom "**Frederic Marcet**" i s'instal·larà, costat per costat dels seus germans, al carrer Pantà en naus noves, avui dia ocupades per serveis municipals.

Els anys seixanta però en una de les crisis cícliques del tèxtil primer Paños Marcet i després Frederic Marcet tancaran.

Els dos vals que s'imprimiren a la guerra són circulars de 5 i 19 cts., de color crema i blau respectivament. En una cara i en el centre el seu valor 5 o 10 cèntims i la llegenda **FILL de JOSEP MARCET POAL EC - TERRASSA**. A l'altra cara el timbre de l'empresa amb tinta color lila amb la mateixa llegenda que a l'envers. En el centre i en tres línies: **EMPRESA - COL·LECTIVITZADA - PANYOS I NOVETATS**. Raresa (U).

RAFAEL COMAS.